

Śpiewam w zespole wokalnym

- Śpiewam w zespole wokalnym

Scenariusz lekcji dla nauczyciela

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

4. W zakresie słuchania i percepcji muzyki. Uczeń:

1) świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości):

a) reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do współczesności).

II. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.

4. Uczeń wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki:

1) muzyki ze względu na jej rodzaj (wokalna).

Nauczysz się

definiować pojęcie zespołów wokalnych;

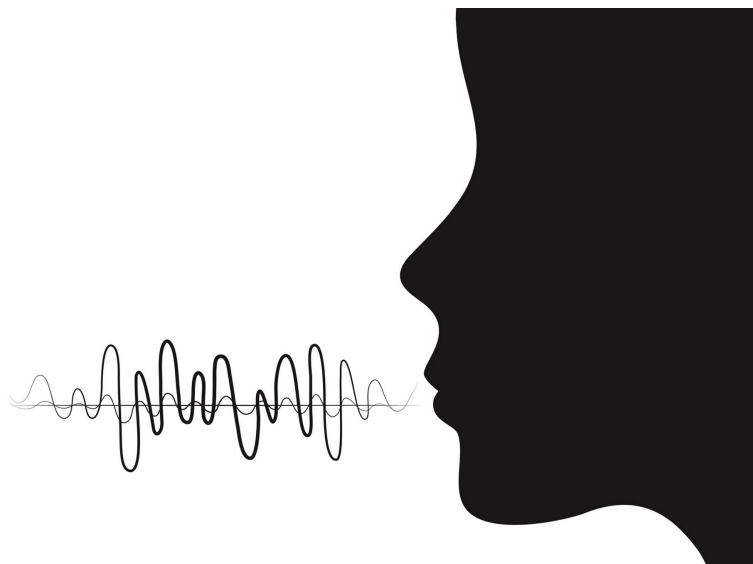
wymieniać i opisywać głosy śpiewające w zespołach;

wykazywać cechy m.in. wysokość i barwę głosu;

wymieniać i charakteryzować rodzaje zespołów wokalnych.

Głos ludzki

Głos ludzki jest instrumentem, który można rozwijać i doskonalić. Za pomocą głosu porozumiewamy się – szepczemy, krzyczymy, śpiewamy.

Z cech charakterystycznych dla głosu ludzkiego wyróżnić możemy: rodzaj głosu (żeński, męski, dziecięcy), wysokość (głos wysoki lub niski), barwę (ciemną lub jasną) siłę natężenia dźwięku (głos cichy lub głośny). W śpiewie wyróżniamy głos żeński i męski oraz głos dziecięcy.

Wysłuchaj utworu:

Stanisław Moniuszko Pieśń "Dziad i Baba". Wykonawca: Muzycy z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. CC BY 3.0
Stanisław Moniuszko, „Dziad i baba”, AMFN, CC BY 3.0

Zespoły wokalne

Głosy mogą łączyć się w grupy śpiewacze i wówczas powstają zespoły wokalne. Wyróżniamy dziecięce [zespoły wokalne](#), żeńskie zespoły wokalne i męskie zespoły wokalne.

Chór męski, online-skills, CC BY 3.0

Feliks Nowowiejski, „Noc cicha w śnie”, AMFN, CC BY 3.0

Rodzaje głosów

Rodzaje głosów i ich nazwy w poszczególnych grupach wokalnych (od najwyższych do najniższych):

- dziecięce: sopran, alt;
- żeńskie: sopran, mezzosopran, alt;
- męskie: tenor, baryton, bas.

Zespoły wokalne mogą wykonywać utwory bez towarzyszenia instrumentów – wówczas mówimy, że śpiewają **a cappella** lub z akompaniamentem instrumentalnym.

Witold Lutosławski, „Słomkowy łańcuszek”, część pt. „Dzieci”, AMFN, CC BY 3.0

Dyrygent

Dyrygent dr hab. Monika Wilkiewicz (pedagog bydgoskiej Akademii Muzycznej) wraz z chórem, zdjęcie: Dariusz Bloch, expressbydgoski.pl

Zadania

Stanisław Moniuszko Pieśń "Dziad i Baba". Wykonawca: Muzycy z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. CC BY 3.0
Stanisław Moniuszko, „Dziad i baba”, AMFN, CC BY 3.0

Ćwiczenie 1

Posłuchaj fragmentu nagrania utworu Stanisława Moniuszki *Dziad i baba*. Rozpoznaj prawidłowo rodzaj głosu.

- głos dziecięcy
- głos żeński
- głos męski

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

AUDIO 1, online-skills, CC BY 3.0

Na nagraniu utwór sakralny wykonany przez chór męski. Słowa pieśni są w języku łacińskim. Utwór rozpoczyna się bardzo delikatnie. Muzyka narasta chór śpiewa forte a z chwilę znów piano. Środkowa część utworu to solo mężczyzny śpiewającego basem na tle parlando całego chóru. W utworze są bardzo duże i nagłe różnice dynamiczne.

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

AUDIO 2, online-skills, CC BY 3.0

Na nagraniu utwór kołędowy, kołysanka w wykonaniu chóru żeńskiego. Utwór jest delikatny, kołysankowy w metrum sześć ósmych.

Ćwiczenie 2

Posłuchaj nagrań dwóch przykładów muzycznych, a następnie dopasuj prawidłowo rodzaj zespołu wokalnego.

żeński zespół wokalny, męski zespół wokalny

AUDIO 1	
AUDIO 2	

Ćwiczenie 3

Zaznacz, które głosy wchodzą w skład wokalnego zespołu męskiego.

- tenor, baryton, bas
- sopran, tenor, bas
- tenor, baryton, alt

Ćwiczenie 4

Zaznacz, które głosy wchodzą w skład wokalnego zespołu żeńskiego.

- alt, tenor, bas
- sopran, mezzosopran, alt
- sopran, mezzosopran, bas

Ćwiczenie 5

Zaznacz poprawne odpowiedzi.

- Sopran jest najwyższym głosem żeńskim.
- Bas jest najniższym głosem męskim.
- Dziecięcy zespół wokalny jest zespołem jednorodnym.
- A cappella to śpiew z towarzyszeniem instrumentalnym.

Witold Lutosławski, „Słomkowy łańcuszek”, część pt. „Dzieci”, AMFN, CC BY 3.0

Ćwiczenie 6

Posłuchaj fragmentu nagrania utworu Witolda Lutosławskiego - *Słomkowy łańcuszek*, część pt. *Dzieci*.

- zespół wokalny śpiewa a cappella
- zespół wokalny śpiewa z towarzyszeniem instrumentalnym

Ćwiczenie 7

Rozwiąż krzyżówkę.

1. Najniższy głos męski.
2. Najwyższy głos żeński.
3. Przyrząd służący do strojenia.
4. Osoba prowadząca zespół wokalny.
5. Dyrygent ma ją przed sobą.
6. Do zapisania dźwięków we współczesnej notacji muzycznej.
7. Jeden z wielu kluczy muzycznych.

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														

Słownik pojęć

A cappella

bez akompaniamentu instrumentów.

Chór

zespół śpiewaków wykonujących wspólnie utwór muzyczny.

Dyrygent

osoba kierująca zespołem wokalnoinstrumentalnym, chórem lub orkiestrą.

Kamerton

przyrząd służący do strojenia instrumentów muzycznych.

Klucz muzyczny

znak graficzny umieszczany na początku pięciolinii, określający wysokość zapisywanych na niej dźwięków.

Orkiestra

wielosobowy zespół instrumentalny, grający pod kierownictwem dyrygenta.

Partytura

zapis nutowy utworu muzycznego, podzielony na partie wokalne i instrumentalne.

Pięciolinia

podstawowy element pisma nutowego dla zapisu dźwięków we współczesnej notacji muzycznej. Składa się z pięciu poziomych, równoległych linii oraz pól pomiędzy tymi liniami.

Zespół wokalny

zespół muzyczny – grupa wykonawców muzycznych wspólnie wykonujących muzykę z wykorzystaniem głosów (zespół wokalny).

Źródła:

encyklopedia.pwn.pl

sjp.pwn.pl

Biblioteka muzyczna

Stanisław Moniuszko Pieśń "Dziad i Baba". Wykonawca: Muzycy z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. CC BY 3.0

Stanisław Moniuszko, „Dziad i baba”, AMFN, CC BY 3.0

M-091-OK2

Chór męski, online-skills, CC BY 3.0

Feliks Nowowiejski, „Noc cicha w śnie”, AMFN, CC BY 3.0

Witold Lutosławski, „Słomkowy łańcuszek”, część pt. „Dzieci”, AMFN, CC BY 3.0

Bibliografia

Encyklopedia muzyki, pod red. A. Chodkowskiego, PWN, Warszawa 1995

